

**Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu,
Fundacja Naukowa „Bydgoska Szkoła Historii Nauk Medycznych”**

oraz

**Bydgoskie Towarzystwo Naukowe
zaprasza na konferencję naukową**

pt.

Czystość i brud. Higiena za żelazną kurtyną (1945-1989/1991).

Bydgoszcz (17-18 września 2020 r.)

Skutkiem utrwalenia porządku jałtańskiego, blisko pięć dekad w dziejach świata, które nastąpiły po zakończeniu II wojny światowej (1945 r.), cechowało się polaryzacją państw i społeczeństw znajdujących się po dwóch stronach żelaznej kurtyny (*iron curtain*). Komunistyczny blok wschodni podporządkowany ZSRR oraz demokratyczny i kapitalistyczny blok zachodni, w którym wiodącą rolę odgrywały USA, trzymały się wzajemnie w atomowym – zimnowojennym szachu. Okres ten zakończyła Jesień Ludów w 1989 r. i upadek ZSRR w roku 1991. Głównym tego powodem była gospodarcza zapaść bloku wschodniego. Będące tego skutkiem zniesienie żelaznej kurtyny stworzyło współczesną nam sytuację geopolityczną i gospodarczą.

W zakresie szeroko pojętej higieny, czasy istnienia żelaznej kurtyny cechował spektakularny postęp. Prosperita gospodarek Zachodu z jednej i rewolucja społeczna na Wschodzie z drugiej strony, umożliwiły łatwiejszy i powszechniejszy często niż wcześniej dostęp do osiągnięć cywilizacyjnych w postaci kanalizacji, bieżącej wody, środków czystości oraz opieki lekarskiej, pielęgniarskiej czy stomatologicznej. Działania powstałej w 1946 r. Światowej Organizacji Zdrowia oraz skupionych w niej krajów, przekładały się na rosnącą świadomość zdrowotną. Przymusowe szczepienia doprowadziły do eradykacji wielu chorób epidemicznych. Postęp medycyny, masowa produkcja leków, środków higieny i żywności, w połączeniu z parasolem ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, wpłynęły w sposób bezprecedensowy korzystnie na przeciętną długość życia. Z drugiej jednak strony tytułowy okres nie był wolny od problemów. Na samym jego początku istotnym wyzwaniem było radzenie sobie z materialnymi, biologicznymi i psychicznymi skutkami II wojny światowej. Przemarsze wojsk oraz migracje ludności były przyczyną szerzenia się chorób epidemicznych. Problemy gospodarcze w państwach socjalistycznych powodowały okresowe niedobory w zakresie dostępu do pełnowartościowej diety, środków higienicznych czy leków. Z kolei na Zachodzie, konsumpcyjny tryb życia i przetworzona żywność przyczyniły się do rozpowszechnienia chorób cywilizacyjnych takich jak na przykład otyłość i związane z nią powikłania. Po obu stronach żelaznej kurtyny bezrefleksyjny postęp cywilizacyjny niósł ze sobą dewastację ekologiczną środowiska naturalnego, którego najbardziej spektakularnym przejawem były konsekwencje katastrofy w Czarnobylskiej Elektrowni Jądrowej (1986 r.). Na całym świecie negatywny wpływ na zdrowie populacji miał powszechny nikotynizm. Niezmałą wcześniej wiarę w postęp medycyny zachwiała epidemia HIV/AIDS. Trzeba również pamiętać, że dobrodziejstwa cywilizacyjne, z punktu widzenia krajów „trzeciego świata”, które zdobyły niezależność po ostatecznym zakończeniu okresu kolonialnego, były w znacznym stopniu niedostępne. Klęski głodu w Afryce stawały się przyczyną masowych schorzeń i śmierci.

Każdy okres historyczny cechował się własnym sposobem pojmowania czystości i brudu, a w związku z tym także i oryginalną koncepcją higieny. Celem niniejszej konferencji jest próba udzielenia odpowiedzi na pytanie **w jaki sposób do problemu higieny podchodzili ludzie w okresie zimnowojennej rywalizacji dwóch bloków systemowych – kapitalistycznego i socjalistycznego (1945-1989/1991)**. Do udziału w tym, interdyscyplinarnym przedsięwzięciu zapraszamy **historyków różnych specjalności, których zainteresowania dotyczą powyższego okresu, a w szczególności badaczy dziejów: medycyny, nauki, techniki, kultury oraz sztuki**. Zamiarem organizatorów jest zakończenie tym samym cyklu konferencji naukowych poświęconych kwestii higieny na przestrzeni dziejów – od starożytności po schyłek XX w.

Koszt uczestnictwa w konferencji wynosi **320 zł**. (dla uczestników studiów doktoranckich **280 zł**). W ramach wpisowego organizatorzy zapewniają przerwy kawowe oraz **punktowane wydawnictwo zawierające wygłoszone referaty (20 punktów MNiSW)**. Koszty noclegów i wyżywienia uczestnicy pokrywają indywidualnie. Jednocześnie zaznacza się, że do druku będą skierowane wyłącznie teksty, które uzyskają pozytywną opinię recenzentów oraz zostaną prawidłowo przygotowane pod względem edytorskim.

Osoby zainteresowane proszone są o przesłanie do dnia **31 lipca 2020 r.**, na adres: **wojciech.slusarczyk@cm.umk.pl** formularza zgłoszeniowego (patrz niżej) wraz ze streszczeniem (ok. 1500 znaków) proponowanego referatu.

Dalsze informacje zostaną przekazane w Komunikacie nr 2

Organizatorzy:

- Zakład Historii Medycyny i Pielęgniarstwa (CM UMK)
- Fundacja Naukowa „Bydgoska Szkoła Historii Nauk Medycznych”
- Bydgoskie Towarzystwo Naukowe.

Współorganizatorzy:

- Wydział Historyczny Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
- Katedra Higieny, Epidemiologii, Ergonomii i Kształcenia Podyplomowego (CM UMK)
- Ośrodek Historii Kultury Materialnej (IAiE PAN w Warszawie)
- Zakład Humanistycznych Nauk Wydziału Farmaceutycznego (UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu).

W przypadku pytań proszę dzwonić: dr Wojciech Ślusarczyk – kom. 661 87 62 62

Organizatorzy:

Współorganizatorzy:

Partner:

Współpraca:

Konferencja naukowa

pt.

Czystość i brud. Higiena za żelazną kurtyną (1945-1989/1991).

Bydgoszcz (17-18 września 2020 r.)

Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu,
Fundacja Naukowa „Bydgoska Szkoła Historii Nauk Medycznych”,
Bydgoskie Towarzystwo Naukowe

Zgłoszenie uczestnictwa w konferencji

Imię i nazwisko:	
Stopień naukowy:	
Instytucja (uczelnia, wydział, instytut, zakład):	
Adres miejsca pracy:	
Adres do korespondencji:	
Telefon:	E-mail:
Tytuł wystąpienia:	
Abstrakt wystąpienia (do 1500 znaków):	

Organizatorzy:

Współorganizatorzy:

Partner:

Współpraca:

